

Rezultat Pracy Intelektualnej nr 2

Program specjalności „Dziennikarstwo obywatelskie” na studiach z filologii polskiej

Redakcja: Angelika Matuszek, Agnieszka Będkowska-Kopczyk

Michał Kopczyk

Współpraca – członkowie zespołu projektowego:

Marek Bernacki
Agnieszka Będkowska-Kopczyk
Małgorzata Jopek-Bizoń
Michał Kopczyk
Angelika Matuszek
Katarzyna Ożańska-Ponikwia
Robert Pysz
Anna Salachna
Natalia Wiśniewska
Joanna Wróblewska-Jachna

Bielsko-Biała 2023

Spis treści

Wprowadzenie	3
1. Metodologia.....	4
1.2 Konsultacje z partnerami norweskimi	6
2. Ogólny opis	7
3. Sylwetka absolwenta	8
4. Zakładane efekty kształcenia	10
5. Perspektywy pracy	13
6. Metody i techniki pracy na zajęciach	14
7. Możliwości mobilności zagranicznych.....	16
8. Struktura programu	18
8.1. STUDIA LICENCJACKIE	20
Tabele 2–6: studia licencjackie	20
8.2. STUDIA MAGISTERSKIE	24
Tabele 7–11: studia magisterskie uzupełniające	24
9. Struktura programu według komponentów tematycznych (modułów)	28
9.1. STUDIA LICENCJACKIE	28
9.2. STUDIA MAGISTERSKIE	29
10. Obowiązkowe praktyki i projekt społeczny.....	30

Projekt „Dziennikarstwo obywatelskie dla rozwoju regionalnego – opracowanie interdyscyplinarnej oferty edukacyjnej i wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia” o numerze EOG/21/K4/W/0089 (Komponent IV – Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach oraz we wszelkich formach z wyłączeniem VET i zawodowego kształcenia ustawicznego) korzysta z dofinansowania o wartości 109 800,45 EUR otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG. Celem projektu jest zaprojektowanie i wdrożenie modułu „Dziennikarstwo obywatelskie” na studiach licencjackich i magisterskich filologii polskiej.

Wprowadzenie

W dokumencie tym prezentujemy Państwu program modułu specjalnościowego „Dziennikarstwo obywatelskie”, który został opracowany jako drugi rezultat pracy intelektualnej w ramach projektu: **„Dziennikarstwo obywatelskie dla rozwoju regionalnego. Opracowanie interdyscyplinarnej oferty edukacyjnej i wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia”**.¹ Program ten przewidziany jest jako specjalność do wdrożenia na studiach licencjackich i magisterskich z filologii polskiej. Jednocześnie z rezultatem tym powstają konspekty zajęć, przewidzianych do realizacji w ramach prezentowanego tu programu (rezultat nr 3), interdyscyplinarny podręcznik do dziennikarstwa obywatelskiego (rezultat nr 4), a także cykl 15 wykładów wideo (rezultat nr 5). Wszystkie rezultaty dostępne będą na stronie internetowej projektu, w portalu edukacyjnym.

Program specjalności „Dziennikarstwo obywatelskie” na studiach polonistycznych zawiera przedmioty, przewidziane do realizacji w wymiarze 765 godzin i 83 ECTS-y (wartość sumaryczna dla studiów licencjackich i magisterskich) (por. Tabela 1 w rozdziale 8). Program składa się z dwóch części. Pierwsza zawiera informacje na temat programu specjalności dla studiów licencjackich, druga – dla magisterskich. Poszczególne przedmioty przedstawione są w tabelach, zawierających tytuł, przewidzianą do realizacji liczbę godzin i liczbę odpowiadających im punktów ECTS (por. Tabele 2–11 w rozdziale 8). Dodatkowo przedmioty zaprezentowane są w trzech głównych modułach: 1) Warsztat dziennikarza, 2) Komunikacja i teoria komunikacji, 3) Społeczeństwo i kultura.

¹ Projekt jest realizowany przez interdyscyplinarny zespół Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej i instytucji partnerskiej z Norwegii, tzn. Uniwersytetu w Tromsø – Arktycznego Uniwersytetu Norwegii (norw. Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet).

1. Metodologia

W opracowaniu Rezultatu 2. brało w 10 osób z Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej i 3 osoby z uczelni partnerskiej w Norwegii. Prace, polegające na opracowaniu programu, realizował zespół w składzie:

- dr hab. Marek Bernacki, prof. UBB
- dr Agnieszka Będkowska-Kopczyk
- dr Małgorzata Jopek-Bizoń
- dr hab. Michał Kopczyk, prof. UBB
- dr Angelika Matuszek
- dr hab. Katarzyna Ożańska-Ponikwia, prof. UBB
- dr Robert Pysz
- dr inż. Anna Salachna
- dr Natalia Wiśniewska
- dr Joanna Wróblewska-Jachna

Pracami koordynowała grupa trzech osób: dr Angelika Matuszek (Koordynator wydziałowy ds. Jakości kształcenia), dr Agnieszka Będkowska-Kopczyk (Koordynator merytoryczny projektu) oraz dr hab. Michał Kopczyk, prof. UBB (Kierownik projektu). Prace podzielone były odnośnie kompetencji i zaangażowania czasowego w przygotowanie koncepcji programu (analizy idei dziennikarstwa obywatelskiego, wyzwań związanych z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego, analizy współczesnych mediów, analizy programów z zakresu dziennikarstwa – krajowych i zagranicznych, w tym norweskich), kierowanie zespołem, konsultacjami z partnerami norweskimi oraz przygotowaniem niniejszego Katalogu.

Program został opracowany zgodnie z przepisami dotyczącymi efektów kształcenia, określonymi przepisami prawa polskiego (Ustawa 2.0) i odpowiada wymogom kształcenia na studiach na

filologii polskiej. Zawiera odpowiednią ilość przedmiotów interdyscyplinarnych, dzięki którym absolwenci specjalności „Dziennikarstwo obywatelskie” nabędą kompetencje związane z rozwojem społeczeństwa obywatelskiego. Konsultacje programu z ekspertami z uczelni partnerskiej z Norwegii pozwoliły na implementację dobrych praktyk z norweskiego szkolnictwa wyższego.

Przygotowanie programu poprzedziła analiza wyników badania ankietowego przeprowadzonego przy współpracy z 25 interesariuszami zewnętrznymi (szkoły średnie) oraz wyniki konsultacji społecznych przeprowadzonych dziennikarzami, organizacjami pozarządowymi, miejskimi instytucjami kultury, przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego. Celem badania przeprowadzonego w grupie uczniów szkół średnich były: identyfikacja ich potrzeb edukacyjnych, planów związane z dalszą edukacją, określenie determinantów wyboru uczelni i kierunków studiów oraz poznanie ich opinii na temat projektowanej specjalności i przedmiotów, którą powinna ona zawierać. Celem konsultacji środowiskowych prowadzonych z ekspertami był pomiar zapotrzebowania na absolwentów polonistyki ze specjalnością „Dziennikarstwo obywatelskie”, dokładne określenie kompetencji i umiejętności, którymi powinni się odznaczać przyszli absolwenci „Dziennikarstwo obywatelskie” (patrz RPI nr 1, Raport z badań).

Przygotowanie programu poprzedziła także analiza rozumienia samego terminu „dziennikarstwo obywatelskie”. Dziennikarstwo obywatelskie potocznie kojarzy się z aktywnością społeczną i formą dziennikarstwa, wykonywaną przez osoby niebędące zawodowymi dziennikarzami. W ramach prezentowanego programu termin „dziennikarstwo obywatelskie” rozumiemy jako dziennikarstwo profesjonalne, które jest zaangażowane społecznie i które jest wykonywane przez osoby posiadające specjalistyczną wiedzę, doświadczenie i standardy etyczne. Określenie „dziennikarstwo obywatelskie”, jak pisze Michał Kaczmarczyk, „bywa używane także jako synonim dziennikarskiego profesjonalizmu, rzetelności i obiektywizmu. Wówczas mediami obywatelskimi stają się nie tylko portale internetowe czy gazety redagowane społecznie przez amatorów, ale także profesjonalne media realizujące określony model informacji i publicystyki zorientowany na słuźenie interesowi publicznemu”.¹

¹ Kaczmarczyk M. (2011), Lokalne dziennikarstwo obywatelskie, Śląska Biblioteka Cyfrowa 2011. <http://www.sbc.org.pl/Content/24114/kaczmarczyk%20lokalne%20dziennikarswo.pdf>, dostęp: 12 lutego 2023. Por. także Łosiewicz, M. (2011), Dziennikarz obywatelski, czyli kto? W: A. Ogonowska (red.), Oblicza nowych mediów (s. 124–137). Kraków: Oficyna Wydawnicza Text.

1.2 Konsultacje z partnerami norweskimi

Wstępna wersja programu została zaprezentowana partnerom z Uniwersytetu Arktycznego w Tromsø (eksperti: dr Anna Endresen, prof. Andrei Rogatchevski, prof. Svetlana Sokolova) w trakcie wizyty studyjnej w dniach 6–7 grudnia 2022 (w wizycie po stronie ATH brali udział: dr Agnieszka Będkowska-Kopczyk, mgr Jolanta Kowalska, dr Angelika Matuszek, dr Robert Pysz), po czym omówiono wskazówki ekspertów. Podczas wizyty polski zespół zapoznał się także z organizacją studiów na uczelni norweskiej, a w szczególności: ze strukturą wybranych programów studiów i konspektami zajęć (omówiono ich strukturę, treści i sposób wyważania punktów ECTS), metodami nauczania i praktykami dydaktycznymi, działaniem centrów, wspierających proces dydaktyczny i promocję nauki (studio telewizyjne). Wskazówki ekspertów, a także dobre praktyki związane z tworzeniem programów studiów, zostały uwzględnione w korekcie programu.

Korekta programu została zaprezentowana podczas wizyty studyjnej ekspertów z Uniwersytetu Arktycznego w Tromsø – prof. Andreia Rogatchevskiego i prof. Svetlany Sokolovej w dniach 13–14 grudnia 2022 (dyskusji poddano także m.in. kompetencje merytoryczne i dydaktyczne pracowników, przewidzianych do realizacji przedmiotów z programu).

2. Ogólny opis

Studia na tym specjalności „Dziennikarstwo obywatelskie” rozwijają u studentów umiejętności związane z pracą dziennikarską i zasadami etyki dziennikarskiej, a także zwiększają poczucie zaangażowania i odpowiedzialności społecznej. Studenci uczą się, jak prowadzić wywiady, pisać artykuły, zgłębiać tematy, zdobywać informacje i analizować źródła w sposób profesjonalny i etyczny. Zdobywają wiedzę na temat wolności słowa, a także o tym, jakie są ich prawa i obowiązki jako dziennikarzy. Uczą się, jak korzystać z różnych narzędzi i technologii, które pomogą im w wykonywaniu zawodu dziennikarza. Rozwijają wiedzę na temat różnic kulturowych i zasad komunikacji społecznej, w tym międzykulturowej. Uczą się wrażliwości na sprawy ekologii i inkluzji społecznej grup wykluczonych. Zdobywają wiedzę na temat funkcjonowania organizacji pozarządowych i aplikowania o projekty, wnoszące wkład w rozwój społeczeństwa. Potrafią zidentyfikować, jakie umiejętności posiadają i jakie są ich szanse na rynku pracy. Ich kształcenie zmierza do tego, aby byli w stanie wykonywać samodzielnie swoją pracę dziennikarską w mediach, w tym mediach obywatelskich, instytucjach pozarządowych, działach public relations etc.

3. Sylwetka absolwenta

Sylwetka absolwenta studiów na kierunku filologia polska specjalność dziennikarstwo: studia licencjackie

Absolwent **3-letnich studiów licencjackich o profilu ogólnoakademickim** posiada gruntowne wykształcenie humanistyczne. Dzięki temu rozumie zjawiska zachodzące w przestrzeni kulturowej i społecznej – w wymiarze lokalnym, narodowym i globalnym. Jest filologiem, polonistą, dobrze zorientowanym w duchowym dziedzictwie polskim i światowym, świadomym mechanizmów rządzących sferą symboliczną, językiem. Posiada kompetencje w zakresie komunikacji interpersonalnej, tworzenia i prezentacji tekstów różnego rodzaju.

Wiedza zdobyta dzięki przedmiotom specjalnościowym uzupełnia te kompetencje o treści związane z profesją dziennikarza. Ścieżka teoretyczna edukacji zakłada zdobycie wiedzy z zakresu szeroko rozumianej kultury audiowizualnej, funkcjonowania mediów, historii dziennikarstwa, prawnych i ekonomicznych uwarunkowań pracy dziennikarskiej, społeczeństwa obywatelskiego, zjawiska inkluzywności społecznej, instytucji państwa demokratycznego, zarządzania informacją i kulturą, komunikacji międzykulturowej, ekologii. Wiedzę teoretyczną uzupełniają kompetencje zdobyte dzięki aktywnością praktycznym – zajęciom, projektom i praktykom w redakcjach dziennikarskich. Pozwalają one nie tylko zweryfikować wiedzę zdobytą na zajęciach, ale też zdobyć doświadczenie i sprawdzić się w przyszłym zawodzie. Absolwent specjalności dziennikarstwo posiada kompetencje w obszarze: szeroko rozumianej kultury, przetwarzania informacji, rzecznictwa prasowego, animacji kultury, kreowania wizerunku publicznego, obecności w przestrzeni cyfrowej, tworzenia i redagowania tekstów artystycznych oraz użytkowych. Jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia (magisterskich).

**Sylwetka absolwenta studiów na kierunku filologia polska specjalność dziennikarstwo:
studia magisterskie**

2-letnie studia magisterskie – będące kontynuacją nauki na poziomie licencjackim – umożliwiają pogłębienie wiedzy i umiejętności zdobytych na studiach licencjackich, doskonałą w zakresie kompetencji z obszaru przestrzeni medialnej, w szczególności zaś związanych z pracą dziennikarza, twórcy treści internetowych, reportera, animatora kultury, osoby prowadzącej organizację pozarządową. Absolwent kierunku filologia polska specjalność dziennikarstwo jest gotowy do wykonywania pracy dziennikarza w różnych mediach a także innych zawodów łączących się z szeroko rozumianą sferą informacji, mediów, życia społecznego, kulturalnego i politycznego. Jest świadomym uczestnikiem przestrzeni informacyjnej, potrafi nie tylko właściwie analizować świat, który go otacza, lecz także współtworzyć go – zwłaszcza w wymiarze informacyjnym – co czyni go kompetentnym współtwórcą kultury.

4. Zakładane efekty kształcenia

„Dziennikarstwo obywatelskie” jest stosunkowo nowym kierunkiem, w ramach którego kształcenie studentów koncentruje się na rozwijaniu umiejętności dziennikarskich w kontekście partycypacji społecznej i wykorzystywania dostępnych kanałów komunikacyjnych, w tym narzędzi cyfrowych, w procesie dziennikarskim. Opisane poniżej efekty kształcenia dotyczą tylko specjalności i stanowią uzupełnienie efektów kształcenia na kierunku filologia polska.

Student/studentka osiągnie następujące efekty uczenia się (wiedza):

- Rozumie, jak funkcjonuje społeczeństwo obywatelskie i jaka jest rola mediów w jego rozwoju.
- Rozumie, jakie prawa mają obywatele i jak działa wolność słowa, a także, jakie są prawa i obowiązki dziennikarzy działających w służbie dla społeczeństwa.
- Rozumie wpływ dziennikarstwa obywatelskiego na społeczeństwo oraz na relacje między władzą a obywatelami.
- Rozumie charakter, miejsce i znaczenie dziennikarstwa w wiedzy o mediach oraz jej relacje względem nauk humanistycznych.
- Zna i rozumie teorie oraz ogólną metodologię dotyczącą komunikacji społecznej i mediach, w zakresie niezbędnym do rzetelnego wykonywania zawodu dziennikarza.
- Ma uporządkowaną podstawową wiedzę w zakresie ekonomicznych, prawnych i etycznych uwarunkowań komunikacji społecznej, funkcjonowania instytucji medialnych.
- Zna rodzaje i podstawy pracy dziennikarza działającego w mediach niezależnych i podstawy prawa autorskiego.

Student/studentka osiągnie następujące umiejętności:

- Potrafi wyszukać, dobrać i ocenić krytycznie istniejące teorie i metody badań nad gatunkami dziennikarskimi
- Potrafi ocenić swój poziom kompetencji dziennikarskich, potrzebnych do pisania artykułów, nagrywania i edytowania wideo, prowadzenia wywiadów i innych działań typowych dla pracy dziennikarskiej.
- Potrafi projektować, tworzyć i ewaluować cyfrowe treści tekstowe, radiowe lub audiowizualne, które można wykorzystać w działalności dziennikarza obywatelskiego.
- Potrafi ocenić, jakie są szanse dziennikarzy obywatelskich na rynku pracy.
- Potrafi wykonywać samodzielnie swoją pracę dziennikarską w mediach obywatelskich przy zachowaniu najwyższych standardów etycznych i zawodowych.
- Potrafi pracować indywidualnie i w zespole; umie oszacować czas potrzebny na realizację powierzonego zadania dotyczącego studiowanego kierunku, a w ramach niego do opracowania zadania związanego z dziennikarstwem obywatelskim.

Student/studentka posiada następujące kompetencje społeczne:

- Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi systematycznie uzupełniać i doskonalić swoją wiedzę, podnosić kwalifikacje osobiste, zawodowe i społeczne.
- Ma przygotowanie do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych związanych z komunikacją w zawodzie dziennikarza obywatelskiego, w tym do przestrzegania prawa i zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, a także do dbałości o dorobek i tradycje tego zawodu.

-
- Ma przygotowanie do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego, zwłaszcza w zakresie komunikacji internetowej – w oparciu o posiadaną wiedzę i zgodnie nabytymi umiejętnościami, a także kierując się wewnętrzną motywacją i umiejętnością organizacji pracy.
 - Jest wyczulony/wyczulona na działania inkluzji społecznej osób wykluczonych i edukacji dotyczącej różnorodności myślenia stereotypowego na temat przedstawicieli różnych kultur.
 - Ma świadomość wpływu działalności człowieka na stan środowiska naturalnego i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje.

5. Perspektywy pracy

Współcześnie media obywatelskie nabierają coraz większego znaczenia, co oznacza, że perspektywy pracy dla absolwentów dziennikarstwa obywatelskiego są obiecujące, szczególnie jeśli podczas studiów zdobędą dobre praktyki i staże w Polsce i za granicą. Osoby, które ukończyły studia na specjalności „Dziennikarstwo obywatelskie” na studiach z filologii polskiej mają kompetencje wynikające ze studiów filologicznych, jak i kompetencje, nabyte podczas realizacji specjalności. Mają zatem wiele możliwości zatrudnienia w mediach, organizacjach pozarządowych i sektorze publicznym, w tym u pracodawców takich jak:

- **Media obywatelskie:** absolwenci dziennikarstwa obywatelskiego są dobrze przygotowani do pracy w różnych mediach obywatelskich, takich jak portale internetowe, blogi, radio czy telewizja. Mogą pracować jako reporterzy, redaktorzy, producenci treści, a nawet jako właściciele i redaktorzy własnych mediów obywatelskich.
- **Organizacje pozarządowe:** Absolwenci mogą pracować w organizacjach pozarządowych zajmujących się tematyką społeczną, gdzie będą mogli wykorzystać swoje umiejętności dziennikarskie do promocji działań i wydarzeń, tworzenia materiałów informacyjnych i edukacyjnych.
- **Sektor publiczny:** Absolwenci kierunku dziennikarstwo obywatelskie mogą znaleźć pracę w sektorze publicznym, na przykład w administracji rządowej lub samorządowej, gdzie będą mogli pracować nad promocją działań i polityk publicznych, a także nad komunikacją z mediami.
- **Public relations:** Absolwenci mogą również pracować w dziale PR w różnych firmach, gdzie będą odpowiedzialni za tworzenie treści medialnych, raportowanie i tworzenie strategii komunikacyjnych.

6. Metody i techniki pracy na zajęciach

W ramach specjalności „Dziennikarstwo obywatelskie” proponujemy nowoczesne metody dydaktyczne, które wykorzystują nowoczesne narzędzia i technologie, aby pomóc studentom w nauce w bardziej interaktywny, zaangażowany i angażujący sposób. Należą do nich:

- Nauczanie online, umożliwiające studentom naukę na odległość, wykorzystując platformy edukacyjne, wirtualne klasy i kursy internetowe. Dzięki temu mogą zdobywać wiedzę w dowolnym czasie i miejscu, a także korzystać z różnorodnych materiałów multimedialnych, takich jak wideo, animacje, mapy mentalne, grafiki i gry edukacyjne, prezentacje. Nauczanie online traktujemy jako metodę wspierającą nauczanie tradycyjne (godziny kontaktowe).
- Interaktywne wykłady, podczas których wykładowca przed wprowadzeniem nowego materiału bazuje na wiedzy i doświadczeniu studentów. Formy pracy na wykładzie: dyskusje (debaty), analizy przypadku.
- Nauczanie oparte na projektach (tzw. problem-based learning/teaching), które polega na pracy studentów nad projektami, które są ściśle związane z ich zainteresowaniami i potrzebami edukacyjnymi. Dzięki temu studenci mają większą motywację do nauki, a także zdobywają praktyczne umiejętności, takie jak umiejętności rozwiązywania problemów, komunikacja i współpraca.
- Nauczanie spersonalizowane, czyli dostosowanie procesu nauczania do indywidualnych potrzeb i stylu uczenia się studentów. Wykładowcy wykorzystują różne narzędzia, takie jak testy i quizy online, aby ocenić poziom wiedzy i umiejętności studentów i dostosować materiał dydaktyczny do ich potrzeb. Podejście to pozwala na aktywny udział w zajęciach studentom mającym bariery komunikacyjne.
- Nauczanie z wykorzystaniem sztucznej inteligencji – wykorzystanie do dostarczania spersonalizowanej nauki, identyfikowania mocnych i słabych stron studentów i dostosowywania materiału dydaktycznego do ich potrzeb. Może także służyć do automatycznego oceniania, udzielania odpowiedzi na pytania i proponowania dodatkowych materiałów edukacyjnych.

Projekt „Dziennikarstwo obywatelskie dla rozwoju regionalnego – opracowanie interdyscyplinarnej oferty edukacyjnej i wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia” o numerze EOG/21/K4/W/0089 (Komponent IV – Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach oraz we wszelkich formach z wyłączeniem VET i zawodowego kształcenia ustawicznego) korzysta z dofinansowania o wartości 109 800,45 EUR otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG. Celem projektu jest zaprojektowanie i wdrożenie modułu „Dziennikarstwo obywatelskie” na studiach licencjackich i magisterskich filologii polskiej.

- Nauczanie przez grywalizację polegające na wykorzystaniu elementów gier i symulacji do nauki, takich jak nagrody, wyzwania, rywalizacja i rankingi. Dzięki temu studenci są bardziej zmotywowani do nauki, a także zdobywają umiejętności, takie jak myślenie kreatywne i krytyczne oraz rozwiązywanie problemów.

Ponadto proponujemy wykorzystanie:

- **w nauczaniu online:** platform do e-learningu (Moodle lub MS Teams), które służą do rozwiązywania zadań, testów, quizów
- **w różnych formach zajęć:** ogólne dostępnych materiałów video (np. wykłady TEDx), których treści są poddawane refleksji studentów oraz narzędzi interaktywnych, np. <https://www.slido.com/>.

7. Możliwości mobilności zagranicznych

Zachęcamy studentów do odbycia mobilności zagranicznej w oparciu o programy Erasmus+ i Ceepus, a także w ramach stypendiów agencji NAWA (w ramach umów bilateralnych między krajami), które umożliwiają **odbycie części lub całości studiów za granicą** w ramach swojego kierunku studiów (tzn. polonistyka) lub specjalności dziennikarskiej, zwłaszcza o profilu obywatelskim.

Zachęcamy studentów także do odbycia **staży i praktyk zawodowych** u pracodawców zagranicznych w ramach programu Erasmus+. Przykłady miejsc odbywania praktyk i staży:

- Media obywatelskie (portale internetowe, blogi, radio czy telewizja)
- Organizacje pozarządowe (NGO)
- Sektor publiczny, w tym urzędy Unii Europejskiej
- Działy PR

Staże i praktyki zagraniczne pozwolą studentom na zdobycie praktycznej wiedzy związanej z działaniem na konkretnych stanowiskach pracy i doświadczenia, które może pomóc w rozwijaniu umiejętności tworzenia tekstów i treści multimedialnych w językach obcych (np. angielskim). Praca w innych krajach może otworzyć studentom nowe obszary do badań i eksploracji, zwłaszcza w kontekście funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego. Umożliwi także zdobycie międzynarodowego doświadczenia w innych krajach i kulturach, co może pomóc w rozwijaniu umiejętności międzykulturowych i zrozumieniu różnych perspektyw i zdobyciu nowych kontaktów. Staż zagraniczny wymaga od studentów adaptacji do nowego środowiska i kultury, może zatem pomóc w rozwijaniu umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach oraz zwiększeniu samoświadomości.

Przydatne linki:

- [Program Erasmus+](#)
- [Staże zagraniczne dla studentów](#)
- [Studuj w Europie](#)

-
- [Nawa studenci](#)
 - [AIESEC](#) (praktyki i wolontariat)
 - [Eurodesk Polska \(praktyki i staże\)](#)
 - [Students.pl](#)

8. Struktura programu

Struktura programu przedstawiona jest w Tabeli nr 1, która przedstawia ilość godzin i punktów ECTS dla studiów licencjackich i magisterskich uzupełniających. Na obu poziomach studiów przewidziano 120 godzin obowiązkowych praktyk (np. w mediach, organizacjach pozarządowych), oraz 60 godzin na realizację projektu społecznego. Praktyki mają na celu wprowadzenie studentów w tajniki pracy na określonym stanowisku pracy i zapoznanie się z funkcjonowaniem określonej instytucji pracodawcy. Studenci mają podczas praktyk rozwijać umiejętności pisania, prowadzenia wywiadów, tworzenia treści multimedialnych, tworzenia i montażu materiałów radiowych lub telewizyjnych, publikowania w mediach społecznościowych etc. Z kolei projekt społeczny ma na celu wykształcenia u studentów poczucia, że ich działanie, polegające na rozwiązywaniu konkretnych problemów społecznych, może przyczynić się do poprawy jakości życia w społeczeństwie i – w efekcie - zwiększenie w przyszłości ich zaangażowania społecznego. Zarówno praktyki, jak i projekt społeczny mają pomóc studentom w rozwoju umiejętności, takich jak komunikacja, liderowanie, zarządzanie projektem, rozwiązywanie problemów i kreatywność, oraz budowania pozytywnych relacji między nimi a poszczególnymi organizacjami/instytucjami.

Struktura programu uwzględnia przepisy dotyczące tworzenia programów studiów, a zwłaszcza sposób naliczania punktów ECTS zakładający, że 1 ECTS wymaga nakładu 25 do 30 godzin pracy studenta (w trakcie godzin dydaktycznych lub pracy własnej). Zaznaczyć należy, że prezentowany tu program, który obejmuje 21 przedmiotów na studiach licencjackich i 16 na magisterskich uzupełniających, umieszczony jest w ramach kształcenia na studiach wyższych w polskim szkolnictwie w odniesieniu do efektów kształcenia na kierunku filologia polska.

Tabela nr 1: Ilość godzin kontaktowych i punktów ECTS, przewidzianych dla studiów licencjackich i magisterskich uzupełniających na specjalności „Dziennikarstwo obywatelskie” na kierunku filologia polska

Filologia polska (specjalizacja „Dziennikarstwo obywatelskie”)	
Studia licencjackie	Studia magisterskie
• 21 przedmiotów	• 16 przedmiotów
• 390 godzin kontaktowych	• 375 godzin kontaktowych
• 120 godzin praktyk	• 120 godzin praktyk
• 60 godzin przeznaczonych na projekt społeczny	• 60 godzin przeznaczonych na projekt społeczny
• 42 ECTS	• 41 ECTS

Doświadczenie zespołu projektowego, zdobyte od ekspertów z uczelni norweskiej, tzn. Uniwersytetu w Tromsø – Arktycznego Uniwersytetu Norwegii, pokazuje alternatywny model nauczania. W modelu tym w danym semestrze studenci uczęszczają na trzy przedmioty obejmujące 30 godzin kontaktowych, które mają przypisane do 10 punktów ECTS (praca magisterska może ich mieć do 30), co wynika z większego niż w systemie polskim zakładanego nakładu pracy własnej studenta.¹ Model ten nie został bezpośrednio przeniesiony do struktury prezentowanych tu programów, jednakże wiele rozwiązań dydaktycznych zostanie implementowanych do realizacji poszczególnych przedmiotów, które zostaną opisane w rezultacie nr 3.

¹ Por. <https://www.uio.no/english/studies/programmes/peace-master/structure/2022>

8.1. STUDIA LICENCJACKIE

Tabele 2–6: studia licencjackie

3 semestr / 2 rok	Rodzaj zajęć						
NAZWA PRZEDMIOTU	KOD	FORMA ZAL.	IŁOŚĆ GODZIN	WYKŁADY	KONWERSATORIA	ĆWICZENIA	ECTS
Gatunki dziennikarskie	FP-SS1-GD	egzamin	15	15			1
Warsztaty dziennikarstwa obywatelskiego I	FP-SS1-WDO_I	zaliczenie	30			30	3
Emisja głosu	FP-SS1-EG	zaliczenie	15			15	1
Wstęp do teorii komunikacji	FP-SS1-WdTK	zaliczenie	15	15			1
Historia, teoria i technologia mediów	FP-SS1-HTiTM	zaliczenie	15	15			1
Spoleczeństwo obywatelskie	FP-SS1-SO	zaliczenie	15	15			1
SUMA			105	60		45	8

Projekt „Dziennikarstwo obywatelskie dla rozwoju regionalnego – opracowanie interdyscyplinarnej oferty edukacyjnej i wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia” o numerze EOG/21/K4/W/0089 (Komponent IV – Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach oraz we wszelkich formach z wyłączeniem VET i zawodowego kształcenia ustawicznego) korzysta z dofinansowania o wartości 109 800,45 EUR otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG. Celem projektu jest zaprojektowanie i wdrożenie modułu „Dziennikarstwo obywatelskie” na studiach licencjackich i magisterskich filologii polskiej.

4 semestr / 2 rok	Rodzaj zajęć							
NAZWA PRZEDMIOTU	KOD	FORMA ZAL.	IŁOŚĆ GODZIN	WYKŁADY	KONWERSATORIA	ĆWICZENIA	ECTS	
Retoryka i wystąpienia publiczne	FP-SS1-RiWP	zaliczenie	15			15	1	
Creative writing	FP-SS1-CW	zaliczenie	30			30	3	
Komunikacja interpersonalna	FP-SS1-KI	zaliczenie	15		15		1	
Warsztaty mediacji i negocjacji	FP-SS1-WMiN	zaliczenie	15			15	1	
Warsztaty dziennikarstwa obywatelskiego II	FP-SS1-WDO_II	zaliczenie	30			30	3	
SUMA			105		15	90	9	

Projekt „Dziennikarstwo obywatelskie dla rozwoju regionalnego – opracowanie interdyscyplinarnej oferty edukacyjnej i wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia” o numerze EOG/21/K4/W/0089 (Komponent IV – Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach oraz we wszelkich formach z wyłączeniem VET i zawodowego kształcenia ustawicznego) korzysta z dofinansowania o wartości 109 800,45 EUR otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG. Celem projektu jest zaprojektowanie i wdrożenie modułu „Dziennikarstwo obywatelskie” na studiach licencjackich i magisterskich filologii polskiej.

5 semestr / 3 rok	Rodzaj zajęć						
NAZWA PRZEDMIOTU	KOD	FORMA ZAL.	IŁOŚĆ GODZIN	WYKŁADY	KONWERSATORIA	ĆWICZENIA	ECTS
Analiza dyskursu medialnego	FP-SS1-ADM	zaliczenie	15		15		1
Inkluzja społeczna	FP-SS1-IS	zaliczenie	15		15		1
Sektor obywatelski NGO	FP-SS1-SONGO	zaliczenie	15			15	1
Media niekomercyjne w Polsce i za granicą	FP-SS1-MNwPizG	zaliczenie	15	15			1
Prawo medialne i etyka dziennikarska	FP-SS1-PMiED	zaliczenie	15	15			1
Warsztaty dziennikarstwa obywatelskiego III	FP-SS1-WDO_III	zaliczenie	45			45	4
SUMA			120	30	30	60	9

Projekt „Dziennikarstwo obywatelskie dla rozwoju regionalnego – opracowanie interdyscyplinarnej oferty edukacyjnej i wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia” o numerze EOG/21/K4/W/0089 (Komponent IV – Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach oraz we wszelkich formach z wyłączeniem VET i zawodowego kształcenia ustawicznego) korzysta z dofinansowania o wartości 109 800,45 EUR otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG. Celem projektu jest zaprojektowanie i wdrożenie modułu „Dziennikarstwo obywatelskie” na studiach licencjackich i magisterskich filologii polskiej.

6 semestr / 3 rok	Rodzaj zajęć						
NAZWA PRZEDMIOTU	KOD	FORMA ZAL.	IŁOŚĆ GODZIN	WYKŁADY	KONWERSATORIA	ĆWICZENIA	ECTS
Współczesny kryzys ekologiczny	FP-SS1-WKE	zaliczenie	15	15			1
Psychologia mediów	FP-SS1-PM	zaliczenie	15		15		1
Socjologia mediów	FP-SS1-SM	zaliczenie	15			15	1
Realia społeczno-kulturowe	FP-SS1-RSK	zaliczenie	15		15		1
SUMA			60	15	30	15	4

4 i 5 semestr / 2 i 3 rok	Rodzaj zajęć			
NAZWA ZADANIA	IŁOŚĆ GODZIN	PROJEKT	PRAKTYKI	ECTS
Projekt społeczny	60	60		4
Praktyki	40+80		120	8
SUMA	180	60	120	12

Projekt „Dziennikarstwo obywatelskie dla rozwoju regionalnego – opracowanie interdyscyplinarnej oferty edukacyjnej i wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia” o numerze EOG/21/K4/W/0089 (Komponent IV – Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach oraz we wszelkich formach z wyłączeniem VET i zawodowego kształcenia ustawicznego) korzysta z dofinansowania o wartości 109 800,45 EUR otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG. Celem projektu jest zaprojektowanie i wdrożenie modułu „Dziennikarstwo obywatelskie” na studiach licencjackich i magisterskich filologii polskiej.

8.2. STUDIA MAGISTERSKIE

Tabele 7–11: studia magisterskie uzupełniające

1 semestr / 1 rok	Rodzaj zajęć						
NAZWA PRZEDMIOTU	KOD	FORMA ZAL.	IŁOŚĆ GODZIN	WYKŁADY	KONWERSATORIA	ĆWICZENIA	ECTS
Komunikacja międzykulturowa	FP-SS2-KM	egzamin	30	15		15	2
Spoleczeństwo wielokulturowe a obywatelskość	FP-SS2-SWaO	zaliczenie	15		15		1
Warsztaty fotograficzno-filmowe	FP-SS2-WFF	zaliczenie	45			45	4
Komunikacja wizerunkowa i kreowanie wizerunku	FP-SS2-KWiKW	egzamin	15			15	1
Komunikacja niewerbalna	FP-SS2-KN	zaliczenie	15			15	1
Sztuka debaty	FP-SS2-SD	zaliczenie	15			15	1
SUMA			135	15	15	105	10

Projekt „Dziennikarstwo obywatelskie dla rozwoju regionalnego – opracowanie interdyscyplinarnej oferty edukacyjnej i wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia” o numerze EOG/21/K4/W/0089 (Komponent IV – Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach oraz we wszelkich formach z wyłączeniem VET i zawodowego kształcenia ustawicznego) korzysta z dofinansowania o wartości 109 800,45 EUR otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG. Celem projektu jest zaprojektowanie i wdrożenie modułu „Dziennikarstwo obywatelskie” na studiach licencjackich i magisterskich filologii polskiej.

2 semestr / 1 rok	Rodzaj zajęć						
NAZWA PRZEDMIOTU	KOD	FORMA ZAL.	ILOŚĆ GODZIN	WYKŁADY	KONWERSATORIA	ĆWICZENIA	ECTS
Ekologia społeczna	FP-SS2-ES	zaliczenie	15		15		1
Rzeczniwo prasowe	FP-SS2-RP	zaliczenie	15			15	1
Strategie komunikacyjne w obszarach życia publicznego	FP-SS2-SKwOŻP	zaliczenie	30		30		2
Warsztat dziennikarza obywatelskiego	FP-SS2-WDO	zaliczenie	30			30	2
SUMA			90		15	75	6

Projekt „Dziennikarstwo obywatelskie dla rozwoju regionalnego – opracowanie interdyscyplinarnej oferty edukacyjnej i wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia” o numerze EOG/21/K4/W/0089 (Komponent IV – Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach oraz we wszelkich formach z wyłączeniem VET i zawodowego kształcenia ustawicznego) korzysta z dofinansowania o wartości 109 800,45 EUR otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG. Celem projektu jest zaprojektowanie i wdrożenie modułu „Dziennikarstwo obywatelskie” na studiach licencjackich i magisterskich filologii polskiej.

3 semestr / 2 rok	Rodzaj zajęć						
NAZWA PRZEDMIOTU	KOD	FORMA ZAL.	IŁOŚĆ GODZIN	WYKŁADY	KONWERSATORIA	ĆWICZENIA	ECTS
Dziennikarstwo w mediach społecznościowych	FP-SS2-DwMS	egzamin	30			30	2
Fundraising i zarządzanie projektami	FP-SS2-FiZP	zaliczenie	15			15	1
Wiedza o kulturze współczesnej	FP-SS2-WoKW	zaliczenie	30	30			2
Dziennikarstwo zaangażowane	FP-SS2-DZ	egzamin	15			15	1
Public Relations	FP-SS2-PR	zaliczenie	15			15	1
SUMA			105	30		75	7

Projekt „Dziennikarstwo obywatelskie dla rozwoju regionalnego – opracowanie interdyscyplinarnej oferty edukacyjnej i wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia” o numerze EOG/21/K4/W/0089 (Komponent IV – Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach oraz we wszelkich formach z wyłączeniem VET i zawodowego kształcenia ustawicznego) korzysta z dofinansowania o wartości 109 800,45 EUR otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG. Celem projektu jest zaprojektowanie i wdrożenie modułu „Dziennikarstwo obywatelskie” na studiach licencjackich i magisterskich filologii polskiej.

4 semestr / 2 rok	Rodzaj zajęć						
NAZWA PRZEDMIOTU	KOD	FORMA ZAL.	ILOŚĆ GODZIN	WYKŁADY	KONWERSATORIA	ĆWICZENIA	ECTS
Kultura słowa w mediach	FP-SS2-KM	egzamin	30		30		2
Język mediów i polityki	FP-SS2-SWaO	egzamin	30		30		2
SUMA			60		60		4

4 i 5 semestr / 2 i 3 rok	Rodzaj zajęć			
NAZWA ZADANIA	ILOŚĆ GODZIN	PROJEKT	PRAKTYKI	ECTS
Projekt społeczny	60	60		4
Praktyki	40+80		120	8
SUMA	180	60	120	12

Projekt „Dziennikarstwo obywatelskie dla rozwoju regionalnego – opracowanie interdyscyplinarnej oferty edukacyjnej i wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia” o numerze EOG/21/K4/W/0089 (Komponent IV – Współpraca instytucjonalna na rzecz poprawy jakości i dopasowania oferty edukacyjnej na wszystkich poziomach oraz we wszelkich formach z wyłączeniem VET i zawodowego kształcenia ustawicznego) korzysta z dofinansowania o wartości 109 800,45 EUR otrzymanego od Islandii, Liechtensteinu i Norwegii w ramach Funduszy EOG. Celem projektu jest zaprojektowanie i wdrożenie modułu „Dziennikarstwo obywatelskie” na studiach licencjackich i magisterskich filologii polskiej.

9. Struktura programu według komponentów tematycznych (modułów)

9.1. STUDIA LICENCJACKIE

Moduł: Komunikacja i teoria komunikacji

- ▶ Wstęp do teorii komunikacji
- ▶ Analiza dyskursu medialnego
- ▶ Historia, teoria i technologia mediów
- ▶ Retoryka i wystąpienia publiczne
- ▶ Komunikacja interpersonalna

Moduł: Społeczeństwo i kultura

- ▶ Społeczeństwo obywatelskie
- ▶ Inkluzja społeczna
- ▶ Sektor obywatelski NGO
- ▶ Media niekomercyjne w Polsce i za granicą
- ▶ Współczesny kryzys ekologiczny
- ▶ Psychologia mediów
- ▶ Socjologia mediów
- ▶ Realia społecznokulturowe

Moduł: Warsztat dziennikarza

- ▶ Emisja głosu
- ▶ Creative writing
- ▶ Gatunki dziennikarskie

- ▶ Warsztaty dziennikarstwa obywatelskiego I
- ▶ Warsztaty dziennikarstwa obywatelskiego II
- ▶ Warsztaty dziennikarstwa obywatelskiego III
- ▶ Warsztat mediacji i negocjacji
- ▶ Prawo medialne i etyka dziennikarska

9.2. STUDIA MAGISTERSKIE

Moduł: Komunikacja

- ▶ Komunikacja wizerunkowa i kreowanie wizerunku
- ▶ Komunikacja międzykulturowa
- ▶ Dziennikarstwo w social-mediach
- ▶ Język mediów i polityki
- ▶ Strategie komunikacyjne w obszarach życia publicznego
- ▶ Sztuka debaty

Moduł: Społeczeństwo i kultura

- ▶ Public relations
- ▶ Dziennikarstwo zaangażowane
- ▶ Wiedza o kulturze współczesnej
- ▶ Fundraising i zarządzanie projektami ▶ Rzecznictwo prasowe
- ▶ Ekologia społeczna
- ▶ Animacja społeczno-kulturalna

Moduł: Warsztat dziennikarza

- ▶ Warsztat dziennikarza obywatelskiego
- ▶ Warsztaty fotograficzno-filmowe
- ▶ Kultura słowa w mediach

10. Obowiązkowe praktyki i projekt społeczny

W celu rozwijania kompetencji zawodowych studentów program przewiduje 120 godzin praktyk na każdym z poziomów studiów. Praktyki mogą być realizowane w następujących typach miejsc pracy:

- Media obywatelskie (portale internetowe, blogi, radio czy telewizja)
- Organizacje pozarządowe
- Sektor publiczny, w tym urzędy Unii Europejskiej
- Działy PR

Podczas praktyk studenci pogłębiają wiedzę uzyskaną w toku zajęć dydaktycznych na uczelni. Weryfikują posiadane kompetencje z potrzebami regionalnego rynku pracy. Realizacja praktyk stwarza możliwość uzyskania wiedzy ogólnej i dziedzinowej w ramach wybranego kierunku kształcenia. Studenci podczas realizacji zadań zleczanych podczas praktyk utrwalają i weryfikują swoje umiejętności co w przyszłości ułatwi znalezienie satysfakcjonującej pracy.

Oprócz tego program przewiduje na każdym poziomie studiów realizację **projektu społecznego** w wymiarze 60 godzin: 4 ECTS-y na studiach licencjackich i 6 ECTS-ów na studiach magisterskich. W ramach projektu student/studentka będzie rozwijać kompetencje społeczne i doskonalić warsztat dziennikarza obywatelskiego.